

KARDINALOVA HOMILIJA U MISNOM SLAVLJU
280. ZAVJETNOG HODOČAŠĆA VJERNIKA GRADA ZAGREBA
I HODOČAŠĆA MLADIH ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

Marija Bistrica, 11. rujna 2011.

Liturgijska čitanja: Sir 27,30 – 28,7; Ps 103; Rim 14, 7-9; Mt 18, 21-35

Dragi vjernici iz grada Zagreba,
braćo i sestre, bistrički hodočasnici!

1. Dvjesto osamdeseti put prošli smo putovima koji vode do naše Majke u ovome nacionalnom marijanskom svetištu, noseći u srcu zahvalnost i pouzdanje u njezino milosrđe i dobrotu. Taj davno dani zavjet živi u naraštajima, ukorijenjen u vjeri i ljubavi prema Isusu i Blaženoj Djevici Mariji. Svijest o tome nizu godina, koji višestruko nadmašuju trajanje ljudskoga života, budi u čovjeku poniznost i ushit. I čini se da je svakim novim hodočašćem davno dan zavjet čvršći i plodonosniji. Ove smo godine u posebnome marijanskom raspoloženju koje povezuje lik Majke Božje od Kamenitih vrata i lik Majke Božje Bistričke.

Da, u prisutnosti tih dvaju likova naše nebeske Majke bili smo u zajedništvu s papom Benediktom XVI. u Zagrebu, u ispunjenosti duše, gledajući i radujući se s našim mladima koji su i ovaj put svojom mladošću oživjeli putove i staze do Božjega izvora radosti i nade. Marija nam pokazuje odakle dolazimo i kamo idemo, ili – kako je na Trgu bana Josipa Jelačića rekao Sveti Otac - »u Njoj vidimo koji je naš cilj: puno zajedništvo s Gospodinom« (4. lipnja 2011.). Kao vaš

nadbiskup, sve vas od srca pozdravljam i zahvaljujem svima koji su podnijeli žrtvu, osobito pješacima. Uložili ste napor prikazujući ga za dobro bližnjih, na nakane Crkve i naroda. Boljitak je moguć samo ondje gdje ima nesebičnih ljudi. Zbog toga ovo hodočašće postaje važnim uporištem novih početaka.

2. U Mariju Bistricu dolazimo, da bismo osjetili snagu novoga početka. Nju pronalazimo prije svega u daru opraštanja po sakramentu svete ispovijedi. Ovdje se lakše prepoznaju i priznaju grijesi. Ovdje lakše vidimo da nas na putu obraćenja nose bližnji. Ovdje donosimo važne životne odluke i molimo snagu da ih izvršimo. Ovdje i sami učimo opraštati.

Današnja Božja riječ nas poziva na otkrivanje istinskoga smisla opraštanja; opraštanja bez mjere, uvjerljivoga i velikodušnoga; opraštanja koje lomi lance mržnje i srdžbe. U kršćanstvu je sve upućeno na prepoznavanje dara, očitovanoga u neizrecivoj Očevoj ljubavi u Isusu Kristu. Tako je i u pitanju opraštanja. Iz dara niče nova zajednica i novi narod. U daru se prepoznaje vrijednost bližnjega. Po daru se dolazi do spoznaje istine i snage ljubavi. Opraštanje je za kršćane važno, a evanđelje je u povijesti svijeta imalo veliku vrijednost u odgajanju naroda.

Kršćanstvo je snagom evanđelja usađivalo puno ideja, posebno u Europi, ali danas ih mnogi predstavljaju kao da ne dolaze iz kršćanstva, pri čemu se misli na: slobodu, jednakost, ljudsko dostojanstvo. Te su vrijednosti izrasle na evanđeoskome stablu opraštanja i ljubavi. To istinski izgrađuje Crkvu, osobito onda kad je napadana.

No, opraštanje nije trenutačan i neposredan čin, nego zahtjevan proces. Znamo da postoji opraštanje bez srca, a Isus nam kaže da trebamo »od srca« oprostiti. Tamo gdje nedostaje nutarnje uvjerenje i iskrenost, ostaje kvasac nemira i osvete. Nadalje, opraštanje traži vidljive znake, gestu i riječ susreta; onaj nevjerojatan dodir ljubavi, koji ostaje razumljiv samo ljubavi. Osim toga, svaki

ljudski čin živi u povijesti, pa tako i opraštanje. Ono nije puki pokušaj zaborava nanesenoga zla, nego upravo prepoznavanje rane i suočavanje s njom, jer ne postoji opraštanje bez povijesti, kao što ne postoji ni opraštanje bez milosti, bez Duha Svetoga. On je učitelj naizgled nemogućega.

3. Ovdje u svetištu Majke Božje svaki put osjetimo snagu crkvenosti, blizinu Crkve u koju smo urasli i bez koje ne možemo. Ovdje dublje osjećamo da živimo od Božjega oprostjenja i shvaćamo da ne možemo biti sretni bez opraštanja. Ovdje nam je bliži način Božjega postupanja s nama i našim grijesima, jer nam se daruje iskustvo majčinoga opraštanja i brige. Majka uvijek oprašta puninom srca, upućuje nam riječ ili nas tješi šutnjom punom razumijevanja. Ona poznaje našu ljudskost, našu tvrdoću i odbijanja, i naše udaljavanje od vlastite sreće. Ona – suradnica Božjega Duha – zna da nas taj Duh potiče da se pomirimo s Bogom.

Dragi vjernici, potrebno je samo malo hrabrosti da se Bogu izreče istina o sebi i osjeti dar novoga života; da se izreknu riječi kajanja i zacijeli prošlost. Tako malo, a ipak toliko smo puta nesposobni učiniti to malo. Ispitajmo se koliko smo se puta našli pred vlastitom tvrdoglavošću, znajući da nas netko majčinski ili očinski čeka i da je to početak naše radosti, a ipak smo se oglušili i ostali nepokretni u svome jadu, jer smo branili svoje stavove, svoju istinu i umišljenost. Ili, s druge strane, nismo znali oprostiti, boreći se i dalje s gorčinom u sebi, teško prihvaćajući Isusov odgovor da uvijek treba oprostiti.

Možda ste, braćo i sestre, i danas došli s pitanjem u srcu: Kakvoga smisla ima oprostiti? Oproštenje izgleda poput poraza ili gubitka dostojanstva. Ako sam osjetio izdaju ili prijevaru najdražih; ako sam naišao na odbijanje ili iskorištavanje; ako se netko ogriješio o ono što mi je najdraže... Kakvoga smisla ima oprostiti? Odgovor je jednostavan: Tako čini Bog. Ovdje možemo dodati: tako čini Majka Marija. Kršćanstvo nije nikada bilo veliko po nekoj drugoj moći, osim po moći

opraštanja. Tu nastaje novi svijet i novi narod. Uvijek je jači i veći onaj tko oprašta. To nije naivnost, jer naivnost ne oprašta. Ona se ili povlači ili miri zbog nemogućnosti uzvraćanja jednakom mjerom.

4. Braćo i sestre, Isus nas uči velikodušnosti koja živi od radosti. Čovjek iz prispodobe nije znao živjeti od radosti opraštanja; zapravo nije dopustio da se radost ukorijeni, nego je izišao pomilovan zatvorena srca. Sačuvao je u sebi nemilosrdnu pravednost koja ne dijeli radost niti dobra s drugima. Takvim se stavom ne obnavlja svijet.

Ovdje, kod naše nebeske Majke, učimo opraštati od srca. To nije čin uma, nego vjere i pouzdanja u Boga. On pomaže supružnicima da ponovno započnu, kao i obitelji da iznova pronade zajedništvo. Dragi vjernici, danas oprostite jedni drugima. Dopustite Bogu da izliječi vaša srca i dovede vas do radosti koja vam je tako blizu. Vi, roditelji opraštajući djeci i vi djeco, opraštajući roditeljima, zakoračite ponovno u život. Neka se braća i sestre ostave svađa; prijatelji neka ponovno nađu najdublje razloge koji su ih vezali na početku prijateljstva; a vi, koji ste svjesni nanesenoga zla bližnjima, približite se Mariji i osjetite da vas čeka, željna pokazati vam nebeski sjaj.

Dragi mladi, već ste spoznali da odnosi među ljudima nipošto nisu samo ljudsko djelo. Uvijek je posrijedi Bog. Zbog toga nas Isus poučava da budemo poput njegova Oca koji je na nebesima. Dok ovih nedjelja pratimo apostola Petra kao glasnogovornika Isusovih učenika, spominjemo se da je i Petar nakon trostrukoga nijekanja susreo Isusov pogled oproštenja. Taj pogled ljubavi osnažio je Stijenu na kojoj izrasta Crkva. No, taj put opraštanja traži našu slobodu. Od srca se oprašta, ali oproštenje dopire samo do otvorena srca. Imajmo to na pameti dok molimo Molitvu Gospodnju: otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim.

5. Dok vas s radošću gledam ovdje pred sobom, dragi mladi, spominjem se ne samo ovogodišnjega Papinoga boravka u Hrvatskoj, nego i njegovoga susreta s mladima svijeta u Madridu. Vrativši se s toga putovanja Papa je rekao da zahvaljuje Bogu za dragocjeni dar, a to su: »mladi s čvrstom i iskrenom željom da svoj život ukorijene u Kristu, ostanu čvrsti u vjeri i budu zajedno na putu Crkve«. I ja vam zahvaljujem za vaše svjedočanstvo i zauzetost u Crkvi. Osjećate i sami da nije lako biti mlad vjernik u današnjemu hrvatskom društvu. Često nedostaju oslonci i lako je postati žrtva nasilja putem uvjeravanja, nametanja stavova, oblikovanja mišljenja. O Crkvi se, nažalost, s velikom lakoćom govori ružnim i uvredljivim rječnikom. Neka vas to ne pokoleba. Siguran sam da živeći u Crkvi lako dolazite do istine i sigurnosti koja je usidrena u Bogu.

»Iz prijateljevanja s Isusom – kaže Sveti Otac – rađa se poticaj na svjedočenje vjere u najrazličitijim okolnostima, uključujući i one gdje se nailazi na odbijanje i ravnodušnost« (Benedikt XVI., Homilija, Madrid, 21. kolovoza 2011.). To prijateljstvo, rođeno iz susreta s Isusom, ne može radost zadržati za sebe, nego je nosi drugima, osobito onima kojima je potrebna naša radost. Na susretu Svetog Oca s mladima u Zagrebu u središtu Božje riječi bila je radost. Govoreći o riječima iz Poslanice sv. Pavla Filipljanima, pozivajući nas da se uvijek radujemo u Gospodinu (usp. Fil 4,4), Papa je rekao: »Na koju on to radost misli? Svi znamo da u srcu svakoga čovjeka boravi snažna čežnja za srećom.

Svako djelo, svaka odluka, svaka nakana nosi u sebi tu skrivenu intimnu i prirodnu potrebu. Ali, vrlo često, primijetimo da smo pouzdanje položili u stvarnosti koje ne ispunjavaju tu želju, nego štoviše, otkrivaju svu njihovu neizvjesnost. I upravo se u tim trenutcima osjeća potreba za nečim što 'nadilazi', što daje smisao svakodnevnom životu« (4. lipnja 2011.).

Upravo je za geslo slijedećeg Svjetskog dana mladih Sveti Otac uzeo taj navod iz Poslanice Filipljanima: »Radujte se u Gospodinu uvijek!« To nam je neobično drago, a smijemo opravdano misliti da je dio razloga za taj izbor i u vašemu očitovanju radosti vjere u zajedništvu s Papom. Ostavljajući nam svoj blagoslov, Benedikt XVI. završio je riječima o radosti u Gospodinu: »Njegova radost, radost istinske ljubavi, neka bude vaša snaga«. Na tu se radost oslanjamo i u svojim daljnjim koracima u nadbiskupijskome poslanju i nasljedovanju Krista, osobito u sinodskom hodu što ćemo ga sada intenzivnije nastaviti.

6. Braćo i sestre, u ovoj prigodi, kada smo okupljeni kao vjernici našega glavnoga grada, s radošću vas upoznajem s jednom novom inicijativom. Najavljujem da će se tijekom ove pastoralne godine, a posebno tijekom korizme iduće godine, na poticaj Papinskoga vijeća za promicanje nove evangelizacije, ostvarivati inicijativa nazvana Misije u gradovima (»Missione Metropoli«), kojom se želi dati odgovore na izazove u Europi, oslabljenoj u svome kršćanskom identitetu. Taj će se pastoralni plan ostvarivati u dvanaest velikih gradova, među kojima je i Zagreb, a osim njega obuhvaćeni su: Barcelona, Budimpešta, Bruxelles, Dublin, Köln, Lisabon, Liverpool, Pariz, Torino, Varšava i Beč.

Ta inicijativa se sastoji od dvaju elemenata. Jednog koji se odnosi na redoviti pastoral, s posebnom zauzetošću u kršćanskome odgoju i cjelokupnoj formaciji, i drugog koji se tiče istodobnosti djelovanja u spomenutim gradovima. To je dobar put koji zbližava vjernike raznih naroda i društvenih obilježja, pokušavajući nadići razmrvljenost i udaljenost jednih od drugih, pri čemu osobitu snagu imaju mladi i obitelji.

Radosni smo i ponosni što je i Zagreb izabran za ostvarivanje toga konkretnog znaka unutar velikih europskih nadbiskupija, iz čega će se nastojati razviti puno širi i općenitiji plan crkvenoga življenja i djelovanja u svijetu. Da 'nova evangelizacija' ne bi bila tek prolazna, usput korištena parola, nastoji se otkriti kako svakodnevni pastoral, koji pokreće život Crkve, može zadobiti svježije oblike i biti predložen kao novost u davanju odgovora na velika pitanja u sekulariziranome društvu.

7. Izvornost te inicijative je u jedinstvu mjesnih Crkava i istodobnosti u ostvarivanju poslanja i davanju konkretnih znakova, koji će svoje ishodište imati u katedralama. Ti su znakovi: oslonjenost na Božju riječ i kontinuirano čitanje Svetoga pisma, naročito evanđelja po svetome Marku, što će uključiti ljude iz svijeta književnosti i umjetnosti, športa i kulture općenito; zatim biskupske kateheze upućene mladima, obiteljima i onima koji se pripremaju za sakramente; posebna pozornost usmjerena na slavljenje sakramenta pomirenja te davanje važnosti visokoj antropološkoj vrijednosti ispovijedi u poplavi ponuda koje vode u razočaranje; karitativne akcije, kojima se želi očitovati da kršćansku vjeru treba ispovijedati, slaviti, ali i svjedočiti; svakako svoje će mjesto naći i teme duhovnosti i kulture, povezane s djelima svetoga Augustina.

Inicijative će polaziti od katedrala, zbog njihovoga velikog simboličkog značenja, s tendencijom da se prošire na župne zajednice cijele nadbiskupije, da se ojačaju i nadopune tamo gdje postoje. Nakana je ući dublje u življenje vjere; zahvatiti sva područja života i otkrivati sve ono što vjera unosi u način življenja, pomažući svima koji su privučeni Kristom i kršćanstvom, da ga susretnu u Crkvi, u zajednici vjernika. Svaka će nadbiskupija, u nastojanju oko istoga cilja, živjeti svoje posebnosti. Međusobno će se poticati i hrabriti; učiti će jedne od drugih u

razmjeni iskustava, gledajući budućnost u obnovljenoj suodgovornosti i blizini za Europu.

Dragi vjernici Crkve zagrebačke, ta nova inicijativa pod nazivom Misije u gradovima Europe, kao i poruke Svetog Oca za njegova pohoda Hrvatskoj u lipnju ove godine, te njegovi poticaji na novu evangelizaciju, postaju jasno usmjerenje za Drugu sinodu Zagrebačke nadbiskupije u vremenu kad se pripremamo za saziv sinodskih skupština. Stoga nastavimo moliti da Sinoda donese blagoslovljene plodove za našu Crkvu.

8. Sveti je Otac na zagrebačkome hipodromu prije tri mjeseca molio da Djevica Marija bdije nad povijesnim putom naše Domovine kao i nad putom cijele Europe; udijelio nam je svoj blagoslov, da bi nas ojačao i zajamčio nam svoju blizinu. Bog po Crkvi unosi mir i pomirenje u naša srca; mir koji nikakav izvanjski nemir ne može nadvladati. Vidimo to trajno u blizini naše Bistričke Majke. Njoj, Zaštitnici vjernika, povjeravamo sve do čega nam je stalo, spremni na trpljenja i križeve koji mogu postati rascvjetali putokazi do vječne radosti.

Molimo Presvetu Bogorodicu Mariju da i dalje čuva naš Zagreb i da nam u kušnjama nemira ne uskrati majčinsku nježnost. Molimo da svrne pogled na našu hrvatsku Domovinu i udijeli našem narodu bogobožnost, slogu i radosno napredovanje u istini. Svojim ukućanima, prijateljima, poznanicima, a osobito bolesnima ponesite dio ovoga slavlja i blagoslov.

Amen.